

3.Téma: **Náš dialóg s Bohom**

pre 5. ročník ZŠ

- **Cieľ témy:** Vnímať a oceniť slávenie liturgie ako spôsob komunikácie Boha s človekom. Vysvetliť význam farieb, symbolov a úkonov liturgického slávenia
- **Obsahový štandard:** Komunikácia prostredníctvom symbolov, náboženské symboly
- **Výkonový štandard:** oceniť úlohu a zmysel symbolu, poznať liturgické predmety, rúcha, farby a úkony a vedieť vyjadriť zmysel týchto symbolov používaných v liturgii

Liturgické predmety

- sú to predmety, ktoré sa používajú pri **liturgických /bohoslužobných/ úkonoch**
- pre svoje používanie ich Cirkev vyzdvihla z bežného používania a **zasvätila** ich Božej službe
- liturgické predmety sú **požehnané** a **posvätné**

- KALICH

Pohár na víno

Je posvätná nádoba, v ktorej sa premieňa víno na Krv Kristovu

- OBETNÁ MISKA

Miska na hostie

Používa sa na premieňanie hostíí

- **PATÉNA**

Miska na chlieb

Je to miska, na ktorú sa kladie veľká hostia

Hostia en patena de oro

- **CIBÓRIUM**

Nádoba s vrchnákom podobná kalichu

V nej sa vo svätostánku uchováva Eucharistia

WHOLESALE
CHINA TRADE ONLINE

- **MONŠTRANCIA**

Ozdobná schránka

V nej je viditelně uložena Eucharistia na veřejnou poklonu. Má obvykle tvar slnka s líčmi

- **AMPULKY**

Nádoby na vodu a víno

Liturgické prikrývky

- **PURIFIKATÓRIUM** je šatka na čistenie kalicha

- **PALLA** tvrdá štvorcová prikrývka kalicha

- **KORPORÁL** je obrúsok, ktorý sa prestiera na oltár pod kalich a paténu

- **VÉLUM**

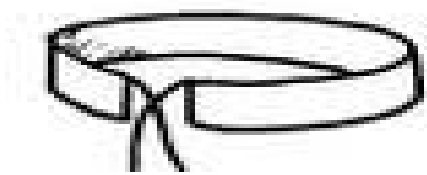
je ozdobná prikrývka cibória

Liturgické rúcha

- Liturgické oblečenie kňaza nám pripomína, že v osobe kňaza prichádza na zhromaždenie Cirkvi sám Ježiš Kristus
- Jednotlivé časti bohoslužobného rúcha majú hlboký symbolický význam
- Pri svätej omši si kňaz oblieka **humerál, albu, cingulum, štólu a ornát**

- **Humerál** je biela šatka, ktorú si dáva kňaz okolo krku. pripomína ovládanie hlasu.

- **Alba** je dlhá biela košeľa. Je znakom posväcujúcej milosti a čistého života

- **Cingulum** je šnúra, ktorou si kňaz previaže albu. Je znakom nevinnosti srdca

- **Štóra** je dlhý úzky pás látky, ktorý si kňaz kladie na krk ako znak kňazskej moci

- **Ornát** je vrchné kňazské rúcho. Znázorňuje Kristovo bremeno a ho príjemné jarmo. Zobrazuje aj šírku lásky i k nepriateľom, ktorá prikrýva množstvo hriechov

Pri vykonávaní iných liturgických úkonov používa kňaz:

- **Pluviál** – plášť
- **Náplečné vélum** – dlhý širší pás, ktorý sa používa pri požehnávaní so Sviatosťou oltárnou

Farby liturgického rúcha

Vrchné kňazské rúcho má rôzne farby podľa jednotlivých **sviatkov** a **liturgických období**. Farby majú svoju symboliku .

Biela farba je farbou radosti, oslavy a čistoty

Používa sa na sviatky **Pána, Panny Márie** a **svätých**, ako i vo **vianočnom** a **veľkonočnom** období

Červená farba naznačuje oheň Ducha svätého a krv mučeníkov

Používa sa na sviatky **Turíc**, v deň **mučeníkov** a pri oslave **Ježišovho umučenia** na Kvetnú nedeľu a Veľký piatok

Zelená farba kresťanskej nádeje sa používa v období „**cez rok**“

Fialová farba znázorňuje pokánie
Používa sa v **advente, pôste** a pri **kajúcich** liturgiách a pri pohrebe

Ružová farba je farba radosti. Používa sa na **tretiu adventnú a štvrtú pôstnu** nedeľu – nedele radosti

Zlatá farba je znakom kráľovskej hodnosti Krista. Môže nahradiť **červenú, zelenú** a **bielu** liturgickú farbu

Liturgické úkony

Dôležitou časťou slávenia sú **gestá – úkony tela**, ktoré vykonáva kňaz sám alebo spolu s veriacimi. Jednotlivé úkony majú **hlboký symbolický zmysel**. Pomocou úkonov vyjadrujeme navonok vieru a úctu k Bohu.

Prežehňavanie – úkon naznačuje naše zjednotenie s ukrižovaným Kristom

Rozpäté ruky – vyjadrujú spojenie s bratmi a sestrami, za ktorých sa kňaz modlí

Zopnuté ruky - vyjadrujú odovzdanosť Bohu

Podanie rúk – pokoj a bratskú lásku

Státie – je to postoj plný úcty a odhodlanosti plniť Božiu vôľu

Kľačanie – vyjadruje pokoru a ochotu robiť pokánie

Sedenie – vyjadruje sústredenie pri počúvaní. Učeník sleduje slová učiteľa

Hlboký úklon – prejav pokory a úcty

Chvíľa ticha – je čas na sústredenie, spytovanie svedomia alebo osobnú modlitbu

Tému vypracovala: Ing. Ochránková Daniela
2011/2012

Použité zdroje:

Oslavujme Pána : Učebnica katol.nábož. Pre 4.roč ZŠ, SSV 2003

Liturgia v živote Cirkvi : Pavol Janáč, SSV 1990